

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการวางแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนในอำเภอลำลูกเกด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา อำเภอลำลูกเกด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 ใช้เกณฑ์สัดส่วนของเครื่องชี้และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 162 คน โดยแบ่งจำนวนกลุ่มตัวอย่างตามแบบการแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 2 ข้อ และตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการวางแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการเตรียมการวางแผน ด้านการจัดทำแผน ด้านการปฏิบัติตามแผน และด้านการประเมินผลตามแผน จำนวน 38 ข้อ ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เครื่องมือนี้ผู้วิจัยนำไปหาความเที่ยงตรง โดยเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน พิจารณาเพื่อให้ข้อเสนอแนะและแก้ไขปรับปรุง และนำไปทดลองใช้กับครูผู้สอนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าความเชื่อมั่น ปรากฏว่ามีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .74 - .91 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .95 ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลโดยเก็บแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองจำนวน 162 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 การวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อทดสอบสมมติฐานใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ (SPSS for Windows) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การทดสอบค่าที (t -test) และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way ANOVA)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ สรุปสาระสำคัญของผลการศึกษาดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของครูผู้สอนในสถานศึกษา อำเภอลำลูกเกด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การสอน และขนาดของโรงเรียน ปรากฏผลดังนี้

1.1 ครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์การสอน เป็นครูที่มีประสบการณ์การสอนมาก จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 81.5 และเป็นครูในสถานศึกษาที่มีประสบการณ์การสอน

น้อย จำนวน 30 คน คิดเป็น ร้อยละ 18.5

1.2 ครูผู้สอน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน เป็นครูผู้สอนโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 30.2 โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 54.9 โรงเรียนขนาดใหญ่จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 14.8

2. การมีส่วนร่วมของครูในการวางแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนในอำเภอลอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

3. การมีส่วนร่วมของครูในการวางแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนในอำเภอลอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 ที่มีประสบการณ์การสอนมาก และ ประสบการณ์การสอนน้อย โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านการปฏิบัติตามแผน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$)

4. การมีส่วนร่วมของครูในการวางแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนในอำเภอลอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 ที่จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและ รายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกกล่าวถึงประเด็นสำคัญที่ค้นพบจากการศึกษา ตามความมุ่งหมายของการวิจัย กรอบความคิด และสมมติฐานของการวิจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การมีส่วนร่วมของครูในการวางแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนในอำเภอลอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 ตามลำดับความสำคัญ ในด้านการเตรียมการ วางแผน การจัดทำแผน การปฏิบัติตามแผนและการประเมินผลตามแผนนั้นอยู่ในระดับความสำคัญ มาก ซึ่งสอดคล้องกับ อุทัย บุญประเสริฐ (2537, หน้า 228 - 230) กล่าวว่า การวางแผนปฏิบัติการ ประจำปีของโรงเรียนจะต้องผสมกลมกลืนกับการจัดระบบบริหารและการจัดการในโรงเรียน เพราะจะช่วยให้ผู้บริหารสามารถปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหารได้โดยสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ตามหลักการบริหาร ผลสุดท้ายที่ได้ก็คือ การดำเนินงานที่บรรลุจุดมุ่งหมาย บรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งถือว่าเป็นอุดมคติของการวางแผนปฏิบัติการประจำปี และ ฤกษ์ณา โอภาสวัฒนา (2538, หน้า 102) อธิบายว่า ผู้บริหารโรงเรียนในฐานะของผู้นำหรือหัวหน้า ของหน่วยงาน มีหน้าที่ควบคุมการปฏิบัติงานของบุคลากรในหน่วยงานให้บรรลุตามภารกิจหน้าที่ และจุดมุ่งหมายของหน่วยงาน เพื่อให้สามารถดำเนินงานได้ตามเป้าหมาย จึงต้องมีการวางแผนขึ้น ซึ่งในการวางแผนผู้บริหารจะมีบทบาททุกขั้นตอน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถอภิปรายได้ ดังนี้

1.1 การมีส่วนร่วมของครูในการวางแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนในอำเภอ
 ขลุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 ด้านการมีส่วนร่วมในการเตรียมการ
 วางแผน โดยรวมและรายข้อ จะเห็นได้ว่าความสำคัญของการเข้าร่วมประชุมปรึกษาหารือเพื่อ
 พัฒนาการวางแผน เพื่อทำความเข้าใจและเห็นความสำคัญของการวางแผน และร่วมเป็น
 คณะกรรมการวางแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนนั้นสำคัญมาก ซึ่งสอดคล้องกับ ชุมศักดิ์
 อินทร์รักษ์ (2536, หน้า 85) อธิบายว่า การจัดทำแผนมีขั้นตอน ดังนี้ คือ ขั้นตอนแรกเป็นการศึกษา
 วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้ได้สภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการจำเป็นและข้อบกพร่องที่จำเป็นต้อง
 ปรับปรุงแก้ไข ทั้งด้านประสิทธิภาพของการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ คุณภาพของผู้เรียน จุดมุ่งหมายของ
 การศึกษา รวมทั้งศักยภาพของบุคลากรในโรงเรียน ขั้นตอนที่สองเป็นการจัดลำดับความสำคัญ
 ของปัญหาตามความจำเป็นเร่งด่วนตามลำดับ โดยพิจารณา ดังนี้ คือ เป็นงานที่อยู่ในอำนาจหน้าที่
 เป็นงานวิชาการซึ่งเกี่ยวกับการเรียนการสอน เป็นแผนงานสำคัญ เป็นปัญหาสำคัญต้องปรับปรุง
 แก้ไข เป็นปัญหาที่มีความพร้อมด้านทรัพยากรที่จะนำมาแก้ไข และเป็นนโยบายตามความประสงค์
 ของโรงเรียน ขั้นตอนที่สาม เป็นการจัดทำแผนงานและโครงการ ซึ่งในแต่ละแผนงานต้องนำ
 โครงการมาผสมผสานกันและให้พอเหมาะกับงบประมาณ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย และขั้นตอน
 สุดท้าย เป็นการนำแผนและโครงการเสนอต่อที่ประชุมครูอาจารย์ เพื่อขอความเห็นชอบและ
 สนับสนุนการดำเนินงาน และรับทราบในการมอบหมายงานในขั้นปฏิบัติการ สงวน ช้างฉัตร
 (2529, หน้า 151) พบว่าการเตรียมการวางแผนที่น่าจะเป็นสิ่งสำคัญมาก เพราะผู้บริหารจะต้องรู้
 สถานการณ์ปัจจุบันและต้องทราบอนาคตที่พึงประสงค์ขององค์การ ซึ่งอาจทำได้โดยวิธีวิเคราะห์
 ทางสถิติหรือการสำรวจอย่างง่าย ๆ ผู้บริหารต้องรู้ นโยบายและวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน รู้คุณค่า
 ของสังคม รู้ปรัชญาของประเทศ ต้องสำรวจความต้องการทางการศึกษา ผลการสำรวจจะช่วยให้
 ทราบขอบเขตปัญหา จากนั้นทำการรวบรวมจัดระเบียบข้อมูลที่จะใช้ในการวางแผนและเพื่อจะทำ
 ให้สามารถกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ตรงกับหน่วยงาน ทรงชัย สันติวงษ์ (2531, หน้า 34-35)
 ที่เห็นว่าวิธีที่ดีที่สุดที่จะใช้ในการวางแผนคือ การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและแนวโน้มของอนาคต
 โดยการพิจารณาจากทัศนะของชุมชน แนวนโยบายของหน่วยงานต่าง ๆ และสอดคล้องกับ
 ผลการวิจัยของ ปราณี แพร่เพชร (2545, หน้า 47) ที่พบว่า บุคลากรที่ร่วมจัดทำแผนปฏิบัติการ
 ประจำปีต้องมีความรู้ ความเข้าใจในการวิเคราะห์ข้อมูล กำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายของ
 โครงการและต้องรู้จักวิธีเขียนโครงการให้เป็นไปได้ในทางปฏิบัติ หากบุคลากรไม่มีความรู้
 ความเข้าใจและไม่ให้ความร่วมมือในการจัดทำแผน การดำเนินงานก็จะล้มเหลว โรงเรียนก็ไม่มี
 กรอบหรือทิศทางในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน

1.2 การมีส่วนร่วมของครูในการวางแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนในอำเภอ

ขลุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 ด้านการจัดทำแผน ตามระดับความสำคัญ เนื่องจากการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย การมีส่วนร่วมในการเขียนงาน/ โครงการ ร่วมกำหนดมาตรการหรือทางเลือกในการแก้ไขปัญหา ของครูมีความสำคัญอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับมานิตย์ สิทธิราช (2531, หน้า 28) สรุปว่า ขั้นตอนการจัดทำแผนควรมีดังนี้ คือ การศึกษาวิเคราะห์ปัญหาที่โรงเรียนประสบอยู่ การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา การศึกษา วิเคราะห์ และคาดคะเนด้านปริมาณทรัพยากรที่มีอยู่และที่คาดว่าจะได้ในอนาคต การกำหนด นโยบายของโรงเรียน การศึกษาวิธีการจัดทำแผน การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน การวิเคราะห์แผนงาน โครงการ การจัดทำงานประมาณ การจัดสรรและการใช้ทรัพยากร ปรานี แพรเพ็ชร (2545, หน้า 48-49) พบว่า ปัญหาที่พบมากที่สุดคือ การจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้อง กับความต้องการและความจำเป็นของงาน/ โครงการ และการปรับแผนงานให้เหมาะสมกับสภาพ ปัจจุบันปัญหา และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วอร์เรน (Warren, 1974, pp. 35-61) ได้วิจัยเกี่ยวกับการ ปฏิบัติในการส่งเสริมครูประจำการ พบว่า คณะครูควรมีส่วนร่วมในการวางแผน และเสนอ วิธีการเพื่อส่งเสริมครูประจำการด้วย พร้อมทั้งกำหนดโครงการให้เหมาะสมกับความต้องการที่จะ นำไปใช้

1.3 การมีส่วนร่วมของครูในการวางแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนในอำเภอ ขลุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 ด้านการปฏิบัติตามแผน ตามระดับ ความสำคัญเนื่องจากการมีส่วนร่วมในการร่วมกันปฏิบัติงานให้เป็นไปตามปฏิทินปฏิบัติงาน/ โครงการ ร่วมประชุมกับคณะกรรมการแผนงานเพื่อพิจารณาความก้าวหน้า ปัญหาและอุปสรรค ของงาน/ โครงการและกันร่วมปรับแผนปฏิบัติการประจำปีเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายเร่งด่วน หรือความจำเป็นในการเปลี่ยนแปลงประจำปีนั้นอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูนอกจาก จะทำหน้าที่หลักคือจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนแล้วต้องรับภาระงานที่เกี่ยวข้องกับงาน/ โครงการ หรือกิจกรรมสนับสนุนการเรียนรู้อื่นๆ ของโรงเรียนด้วย จึงทำให้ครูมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตาม แผนอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ ชีระวุฒิ คำรักษ์ (2541, หน้า 87) ที่อธิบายว่า การที่ครูได้รับการ พัฒนาการมีส่วนร่วมในการวางแผนปฏิบัติการประจำปีของผู้บริหาร ทำให้แม้จะมีประสบการณ์ ต่างกันจะไม่เป็นอุปสรรคในการให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนปฏิบัติการประจำปีของ โรงเรียน โดยการให้ครูได้รับการพัฒนาด้านความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการวางแผนและจัดทำ กรอบการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน สมชาย สุขผึ้ง (2547, หน้า 86) ที่เห็นว่า กระบวนการให้ความรู้ โดยการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการในเรื่องกระบวนการวางแผน สามารถให้ความรู้แก่บุคลากรอย่าง เท่าเทียมกัน และทำให้ครูมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการประจำปีอยู่ในระดับมาก ทิพรัตน์ เสมสันต์ (2546) ศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของโรงเรียน สังกัดสำนักงาน

การศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมจังหวัดชลบุรี โดยภาพรวม พบว่า มีการดำเนินงานตามกระบวนการวางแผนของโรงเรียนอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของชวรงค์ วงศ์ศรีทา (2540, หน้า 91) ที่พบว่า เมื่อพิจารณากระบวนการนำแผนปฏิบัติการประจำปีไปปฏิบัติตามทรรสนะของครูอยู่ในระดับมากทุกด้าน

1.4 การมีส่วนร่วมของครูในการวางแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนในอำเภอขลุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 ด้านการประเมินผลตามแผน ตามระดับความสำคัญเนื่องจากการมีส่วนร่วมในการมีส่วนร่วมติดตามการปฏิบัติงาน/ โครงการตามแผนร่วมจัดการประชุมสัมมนาสรุปผลการปฏิบัติงานประจำปี และการมีส่วนร่วมประเมินผลเมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินการตามแผนนั้น อยู่ในระดับ มาก ซึ่งสอดคล้องกับ ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2536, หน้า 86) อธิบายว่า การติดตามประเมินผลมีขั้นตอน ดังนี้ คือ ขั้นแรกเป็นการติดตามผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ โดยการติดตามทั้งระหว่างปฏิบัติงานตามโครงการในแต่ละขั้นตอนสิ้นสุดลง และเมื่อปฏิบัติงานสิ้นสุดทั้ง โครงการ หรือประเมินผลเมื่อสิ้นภาคเรียนที่ 1 และประเมินผลสิ้นปีการศึกษา ขั้นตอนที่สอง การรายงานความคืบหน้าของโครงการและกิจกรรม รวมทั้งผลที่ได้รับจากการที่โครงการบรรลุหรือไม่บรรลุตามเป้าหมาย และขั้นสุดท้าย คือ การประชุมวิเคราะห์ปรับปรุงข้อบกพร่องบางประการและนำไปดำเนินการจัดทำแผนใหม่ในรอบปีต่อไป และในด้าน การประเมินผลนี้ ทิพาดี เมฆสวรรค์ (2540, หน้า 38) ยังได้เสนอว่า การประเมินผลการปฏิบัติงานจะประสบความสำเร็จได้ ต้องอาศัยการจัดให้มีผู้เกี่ยวข้องตั้งแต่ผู้บริหารระดับสูง จนถึงเจ้าหน้าที่ในองค์กรระดับล่างได้มีส่วนร่วม รวมถึงสาธารณชนทั่วไป เพื่อจะได้รับทราบและให้การสนับสนุน

2. การมีส่วนร่วมของครูในการวางแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนในอำเภอขลุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านการปฏิบัติตามแผน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) ทั้งนี้เพราะว่าครูที่มีประสบการณ์การสอนน้อยย่อมมีความรู้ ทักษะในการปฏิบัติงานด้านการวางแผนปฏิบัติการประจำปีน้อย จึงทำให้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผนงาน/ โครงการน้อยกว่าครูที่ประสบการณ์การสอนมากกว่า ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของพิมพ์ ทองทวีวัฒน์ (2542, หน้า 57) ได้ศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติงานประจำปีของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพังงา พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งต่างกัน มีปัญหาในการวางแผนปฏิบัติงานตามแผนไม่แตกต่างกัน สุวิมล นาคเหล็ก (2535, หน้า 58) ที่ให้ความเห็นว่า ถ้าครูอาจารย์มีปัญหาด้านความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนในโรงเรียน ย่อมเป็นอุปสรรคในการมีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อการวางแผนทุกกรณี ชีระวุฒิ คำรักษ์ (2541) พบว่า ครูอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอน

ต่ำกว่า 10 ปีและ 10 ปีขึ้นไปมีส่วนร่วมในการวางแผนปฏิบัติการประจำปีของผู้บริหารโรงเรียน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชวรงค์ วงศ์ศรีทา (2540, หน้า 102) พบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำแผนปฏิบัติการประจำปีไปปฏิบัติของครูผู้สอนจำแนกตามประสบการณ์การสอน ไม่แตกต่างกัน เพราะว่าครูผู้สอนทุกคนต้องมีหน้าที่ที่จะต้องนำแผนปฏิบัติการประจำปีไปปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ เพราะฉะนั้นครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ต่างกันจึงมีความคิดเห็น ไม่ต่างกันซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2548, หน้า 23) กำหนดให้ครูผู้สอนต้องมีความรู้ ความเข้าใจและทักษะในการนำแผนไปปฏิบัติ

3. การมีส่วนร่วมของครูในการวางแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนในอำเภอขลุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้เพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนทุกขนาดได้รับการพัฒนาทักษะความรู้เกี่ยวกับกระบวนการวางแผนอย่างดีก่อนเข้าสู่ตำแหน่ง ส่งผลให้ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนทุกขนาดได้รับการพัฒนาด้านการปฏิบัติงานในส่วนของการดำเนินการตามแผนงานของโรงเรียน จึงทำให้มีความรู้ ความสามารถ และมีส่วนร่วมในการวางแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทรงเกียรติ พิชมมงคล (2533, หน้า 34) ที่ศึกษาปัญหาการวางแผนปฏิบัติการประจำปีของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญ จังหวัดสตูล ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่มีปัญหาในการวางแผนปฏิบัติการประจำปีไม่แตกต่างกัน สมชาย สุขตั้ง (2547, หน้า 85) พบว่า ปัญหาในการวางแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามขนาดของโรงเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เทียมจันทร์ สุขศิริ (2542, หน้า 111) กล่าวว่า ลักษณะงานของโรงเรียนทุกขนาดไม่มีความแตกต่างกัน แนวทางการดำเนินงานต่าง ๆ ที่ต้องทำภายใต้กฎ ระเบียบ และนโยบายเดียวกัน จึงทำให้การดำเนินงานต่าง ๆ ไม่มีความแตกต่างกัน ชวรงค์ วงศ์ศรีทา (2540, หน้า 96) ที่เห็นว่า โรงเรียนทุกโรงเรียนจะต้องจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี และใช้แผนดังกล่าวเป็นเครื่องมือในการบริหารงาน และสอดคล้องกับงานวิจัยของมงคล อติอนุวรรณ์ (2543) ที่ศึกษาการบริหารงานแผนปฏิบัติการประจำปีในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของโรงเรียนตามขนาด ได้แก่ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ โดยภาพรวมพบว่า มีการดำเนินงานตามกระบวนการวางแผนของโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 โดยภาพรวม ควรจัดให้มีการอบรมในเรื่องการวางแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนแก่ผู้บริหารและครูใน 4 ขั้นตอน คือ ขั้นเตรียมการวางแผน ขั้นจัดทำแผน ขั้นปฏิบัติตามแผน และขั้นประเมินผลตามแผน เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจและสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนต่อไป

1.2 ด้านการเตรียมการวางแผน ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับนโยบาย เป้าหมายของกระทรวงศึกษา และของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้บุคลากรได้ศึกษา เพื่อจะได้มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ และกำหนดนโยบาย เป้าหมายในการบริหารจัดการศึกษา ให้มีความชัดเจน เข้าใจในเป้าหมายเดียวกัน

1.3 ด้านการจัดทำแผน ผู้บริหารสถานศึกษาควรประชุมบุคลากรเพื่อร่วมกันวางแผน โดยเน้นให้มีส่วนร่วมในการร่วมกันจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและความต้องการของโรงเรียน เพื่อจะได้ร่วมกันจัดลำดับความสำคัญของงาน/ โครงการ เพื่อดำเนินการบริหารจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

1.4 ด้านการปฏิบัติตามแผน ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ครูได้มีส่วนร่วมในการพิจารณาการจัดทำแผนการใช้งบประมาณ และการจัดทำบันทึกการใช้งบประมาณตามแผนงาน/โครงการ ตลอดจนการสนับสนุนงบประมาณ เพื่อให้การดำเนินการวางแผนการบริหารจัดการศึกษาประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

1.5 ด้านการประเมินผลตามแผน ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดให้ครูได้มีความรู้ทักษะในการติดตามประเมินผลแผนงาน/โครงการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีส่วนร่วมในการจัดทำเครื่องมือในการประเมิน และการมีส่วนร่วมให้ครูได้ร่วมประชุมสัมมนาสรุปผลการปฏิบัติงานประจำปี รับทราบความก้าวหน้าและจุดเด่น จุดด้อย เพื่อจะได้นำมาพัฒนาการวางแผนในรอบปีต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการวางแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 ตามทัศนะของผู้บริหาร

2.2 ควรศึกษาปัญหาการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2

2.3 ควรศึกษาปัจจัยเกื้อหนุนต่อการมีส่วนร่วมของครูในการวางแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2

2.4 ควรศึกษาปัญหาการประเมินผลตามแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University